

lärjungar, finnas i Lunds Stift inom **hans** inspektions område och hvilka hwardera uppbära ett årligt statsbidrag af 1000 Rdr (se den förutnämnda Landsstings-Komiténs skrifvelse till kommunalstämman's ordförande af den 13 November sistlidet år), nämligen huruledes dessa skolor blifwit allenast liksom trappsteg till elementarskolorna; — erinra vi oss vidare, huruledes samtliga skolinspektörerne wid ett gemensamt möte, förklarar, att de högre folkskolorna motswarade sitt ändamål isynnerhet i köpingar, men blifwe på landsbygghden öfverflödiga i den mån sockerskolorna uppfyllde sitt ändamål (ibm), så se vi i förväg, hvad öde som väntar dessa skolor. De komma utan misshel att indragas. Ingen upplyst fosterlandsvän kan emedlertid med lugn se strömmen af allmogens barn ledas in, först i stadernas latinsskolor och derefter in bland skaran af tjänsteförande. Detta war väl ej meningen med dessa skolor, då dertill lemnades statsanslag. Må man således icke mera yrka en fortsättning af dessa mislyckade försök. — Men grundfelet i hela vårt svenska skolwäsen ligger dock, i war tanke, mycket djupare. Vi hafwa redan påpekat det. Man har först och främst förbiset skolans högsta mål, som i första rummet ju bör wara **leswande** kristendom och i det andra **warm** fosterlandskärlek; och der man icke alldeles förbiset det, har man merendels endast dunkelt fått det i sigte. Embetsmannabildningen har nämligen, såwidt vi kunna förstå, i våra elementarskolor utgjort högsta målet, utan att man wänligen gjort sig fullt reda för ens, huru en rätt embetsmannabildning bör wara bestädd. Såliden har alltså blifwit **mångkunskap utan lif och värma**. Och metoden sedan — denna har i följd deraf blifwit så torr och så karg, som vi äfwenledes redan påpekat. Ligger man dertill, hvad Hr Eriker med skäl kallat den gamla skolans Procrustes-arbete, eller att man städe förer tvinga alla lärjungarna i och efter samma form, utan afseende på deras individualitet, d. ä. utan afseende på hwarken deras anlag, hellsa eller blifwande lefnadsbana, ungefär såsom man utplattar pannfakor i ett och samma pannjern, så har man den gamla skolmetoden, i war tanke, ännu fullständigare antydd. Med förnämhet synas såväl lärare som lärjungar nedblicka i många elementarskolor på de

stadens realisterna, d. w. s. på de lärjungar, som med afseende på sin framtid undanbedt sig latin och grekiska. — Och elementarskolans idéer och metod gå till en del igen i folkskolan; såsom dogmatik och grammatik äro utanleror i elementarskolan, så hafwa katekesen och svenska grammatikan, för att icke säga geografi och historia, blifwit utanleror i folkskolan. Ät naturvetenskapernas studium torrt i elementarskolan, så är det ännu mera torrt och torftigt i folkskolan. Anses sängen ringa och betydelselös i de förra skolorna, så är förhållandet ännu sämre i de sednare. Försök blott att i en folkskola sjunga en fosterländsk sång eller en sång, hwari blommorna eller stjernorna eller våren prisas i herrliga toner; — försök detta i en skola, der en person med strängare religiösa åsigter är skolmästare; eller försök att der läsa upp eller deklamera några sånger ur Runebergs herrliga och fosterländska arbete „Fänrik Ståhls sägner“, och man skall förwånas öfwer den saka, hwarmed ett sådant tilltag wänligen betraktas. — War dock icke Kristus en fosterlandsvän? Sade Han icke mer än en gång, att Han war sänd i främsta rummet till Guds egendomsfolk, „till de borttappade får af Israels hus“. Och huru önskar icke aposteln Paulus sig bortkastad ifrån Kristus för sina bröders, d. ä. för **sitt folks skull**, om det kunnat hjälpa dem. — Wända vi oss åter till folkskolor med gudlösa lärare, så finna vi lärläsningen och utanläsningen ingalunda wara mindre der; men fråga vi hwilket är **här** skolans högsta mål, så äro vi fannerligen förlägna om swaret.*)

Men vi behöfwa icke vidare utbreda oss öfwer vårt eget skolwäsen och dess brister: „känd sak är ju så god, som wittnad“. Vi flynda till den tredje och sista delen af war tillä uppsats, och fråga nu till slut: hvad blir då resultatet af war framställning?

*) Vi skulle göra oss skyldiga till en stor orättvisa, om vi icke här öppet erkände, att en betydlig förändring till det bättre har begynt i vårt länderne, dels genom de föreskrifter, som på sednare åren utgått från Regeringen och hwarigenom lärarne på det strängaste anbefallas att mundligen föredraga och förklara hwarje lärofynd, **innan** det får såsom lära till öfwerläsning föreskrifwas, dels och genom en och annan klaröfverlärd barmhärtighet. Såsom vi redan medglifwit. Standa blott, att gamla owanor äro så swåra att bortlägga.

C. Om resultatet af jämförelsen.

Churu författaren förbehåller åt Landstings-komiten att efter gemensam och ännu noggrannare öfverläggning och efter ännu flere inbemtade upplysningar, framlägga det slutliga stolförslaget för nästinstundande Kristianstads Läns Landsting, vilja vi dock icke undandraga oss att redan här framställa några tankar, som förefallit oss mera viktiga, särskildt wid grundläggningen af ett nytt stolsväsen. Det har nämligen förefallit oss, som om man i Danmark öfvergått från den gamla ensidigheten till en annan alldeles motsatt, d. v. s. att man nu med för stor ensidighet velat utveckla den **estetiska** såväl som den **religiösa** känslan, sedan man förr ensidigt velat utveckla förståndet. Genom en sådan ensidighet löper undervisningen stor fara att på grundlighetens bekostnad nedsjunka till ylisghet. — Rättvisligen bör dock erkännas, att man i Danmark synes oss nu hafva börjat i riktig ordning samt att man, såvidt vi förstå, redan är på god väg att afhjelpa ensidigheten.

För det ändamål vi afse, låtom oss allraförst fråga: hvilka äro människans särskilda förmögenheter? Eller rättare: hvilka äro de **verktyg**, med hvilka hon **kun** — **om hon vill** — emottaga det **gudomliga innehåll**, som genom skolans verksamhet afses? — Det heter från vår Bräslvares egna läppar (Marc. 12: 30—33; Luc. 10: 17): „Du skall älska Herren din Gud af allt ditt **hjer**ta och af all din **själ** och af allt ditt **förstånd** (synesis, dianois) och af all din **kraft**, och din nästa såsom dig själf; „d. v. s. du skall söka föreningen med din Gud, medelst alla dina själs- och kropps-förmögenheter, m. a. o., du skall söka att få alla dina **tomrum** „uppfylla med Guds fullhet“, och först och främst, och framför allt ditt **hjer**ta (som är människans punctum saliens) d. ä. din vilja.

För tydlighetens skull framställa vi här något utförligare vårt psykologiska schema, sådant vi, med ledning af Guds Ord, och vår egen erfarenhet, tänkt oss det samma.

De menliga förmögenheterna eller verktygen:		Sittets utveckling hos		
		1. barnet:	2. ynglingen:	3. den fullbordade:
1. Hjer ta (= vilja förmåga (vilja uppenbarar sig i vilja = vilja i rikhet).)	begäran (= instinkt, drift, bunden vilja.)	massigt vilja (= fars kraft)	lefvad andligen, (= andligt, religiöst ift).	Kro och skärf.
2) Själ	iffrad (= samfälligt ift.)	inspiration (inbildningskraft, fantasi, ana.)	hoppad (frukt).	Salighet (i hoppet).
a) Sinne (5 yttre och 1 inre = vore = samvete och förnuft).	förmåga (ibest, afstärningar, förefallningar).	hoppad (frukt).	Salighet (i hoppet).	Salighet (i hoppet).
b) Sinne (fänska)	fänska (fänska, gläde, sorg).	hoppad (frukt).	Salighet (i hoppet).	Salighet (i hoppet).
c) Sinne .	fänska (fänska, gläde, sorg).	hoppad (frukt).	Salighet (i hoppet).	Salighet (i hoppet).
3. Förstånd	fänska (fänska, gläde, sorg).	hoppad (frukt).	Salighet (i hoppet).	Salighet (i hoppet).
4. Skraft . (Resurser).	göra (geringvar).	fänska (fänska, gläde, sorg).	hoppad (frukt).	Salighet (i hoppet).

Med förestående korta psykologiska schema tro vi oss hafva antydtt den väg, på hvilken, wid upprättandet af folkhögskolor i vårt land ensldighet bör kunna undvikas. Till sann bildning hörer nemligen, att **alla** de menliga verktygen, alla människans **tomrum** afses, så att alla, hwart efter sin art, må wara mer och mer **uppfyllda** med det gudomligas innehåll, som åt hwaradera är bestämt och förunnadt af den milde Fadren i himmelen och hwilket gudomliga innehåll: **Tro och Kärlek, Lif och Ljus, Hopp, Sanning och Rättfärdighet**, (tillhopatagna såsom en **enhet**, likt ljusets sju färger) är ingenting mindre än — **Guds egen son, Kristus i oss**, det **Eviga Lifwet** sjelft, Trälaren, min Frihet, vårt **herrlighets hopp** (Kol. 1: 27).

Vi tro alltså, att det hörer till en **god Skolas**, och ser skildt en **god folkskolas** uppgift att afse alla själsförmögenheterna och låta alla verktygen för menlig utveckling komma i verksamhet. Lärjungarnes **andliga sinne** bör således, sedan det gudomliga **Lifwet** genom det lefwande ordets makt, genom Jesu Kristi heliga Andas blifwit wäckt i själen, öfwas att med biträde af de fem yttre sinnena, således genom allt fullständigare **afskådningsmateriel**, genom planschwerk, kartor, naturaliesamlingar, fysikaliska och kemiska experiment, m. m. — **förnimma** icke blott Guds wisshet och allmakt i skapelsen, utan äfwen Hans underliga och kärleksfulla regering i historien. **Känslan** bör genom alla dithörande medel, t. er. genom sångens toner, genom deflamation af de ypperste författare m. m., wäckas till fröjd och smärta, till fruktan och hopp, ja, till en försmak af himmelsk salighet, wid beskådandet af Lifwets merlande kamp och strid, nederlag och segrar. **Förståndet** måste öfwas att **tänka** allt skarpare, allt mera kritiskt öfwer företeelserna i naturen och i händelserna, i **minnet** fästa det afskådade och det inlärdas, och sålunda alltmäta närma sig sjelfwa Sanningen. Lärjungarnes **wilja** (hjerta) måste stärkas genom den kristliga tros och sedeläran, under daglig öfning, till utveckling af en god och fast karaktär, d. ä. af kristlig tro och kärlek; deras **handlingskraft** genom hwarje handa själsuppostring och försakelse, genom tålmod och

ödmjukhet, genom god ordnings upprätthållande wid skolan, genom gymnastik, vandringar o. s. w.

Icke alla de Danska folkhögskolorna synas oß hafwa ännu affett **allt detta**. Det är emellertid deras stora förtjenst, att de alla synas vilja börja med **Lifwets** uppväxande och det **andliga sinnets** lifasom **känslans** upplifwande till verksamhet. **Wiljan** och **handlingskraften** förjåmnas der icke heller.

I Sverige deremot har man, såsom wi redan påpekat, isynnerhet wid elementarskolorna, wanligen börjat med att genast öfwa minnet genom idel glozor och läror, hufwudreglor och deras undantag, samt att öfwa **intelligenjen** genom abstrakt logik och matematik; och — våra folkolor följa efter i sin mån, för att, t. ex. genom katekesen och swenska grammatikan, insamla ett kaotiskt wetande, utan ordning och lif.

Låtom oß behålla af begge skolmetoderna hwad godt är, och icke bortkasta något, som bewisat sig wara godt och ändamålsenligt.

Hwad nu först uteslutandet af alla religiösa dogmer (religionsläror) med dertill hörande undervisningsstimmar angår, så synes det med allt skäl kunna sättas i fråga, huruvida ens i en folkhögskola, inrättad efter Danskt mönster, alla s. k. dogmer, verkligen blifwit uteslagna. Männe det icke är dogmer, som oförmärkt af läraren ändock meddelas och inlämpas, då man affer att behandla hwarje läroämne på ett **friskt** sätt? — Vidare: att verkliga kunskaper, att wetskaplig bildning äfwen i öfriga läroämnena icke i **längden** kan umbäras i dessa skolor, synes man och redan hafwa börjat inse med afseende på mer än ett läroämne.* — Uppenbart hafwa wi alltså, wid organisationen af Swenska

* Den Skotska frikorkans generalförsamling stref nyligen (1867) i ett cirkulär till lärarne i söndagsskolorna: "Alla Er, att Er undervisning icke må öfwergå till en wana, att **bara förmana** på ett ytligt sätt (på ena a habit of mere superficial exhortation), hwilket ehuru wälmant och allwarligt och ehuru det kan lifwa för en stund, dock icke efterlemnar någon **grundlig kunskap**, men wäl kan göra talararen själsbelåten! — "**Såden är Guds ord!**" Luf. 8: 11. Gif den till barnen rikligen! . . . Framför allt låt dem **ransaka skrifterna!**"

folkhögskolor, att wälja en medelwäg. Wårt nyssnämnda psykologiska schema må derwid leda oß!

Wi antaga vidare att ynglingarne i den Swenska folkhögskolan, hwars inrättande wi här afse, hafwa **samma ålder**, som i den Danska: då äro de och alla, eller åtminstone böra de alla wara konfirmerade. Wi fordra således icke heller här några **seftilda** timmar för religionsundervisning. — Men deremot ligger oß en annan sak så mycket mera om hjertat, nemligen att den spåda plantan från Södern, då hon hos oß omsättes, icke må wisna i vår kalla Nord. Må man icke missförstå oß! Om wi än fordra, att läraren skall meddelas dogmer på ett annat sätt, än hittills; det är dock icke den s. k. **negativa** teologiens dogmer, som skola meddelas åt vårt folk, såwida framgång och wälsignelse skola påräknas. Olyckligt vårt fädernesland, om någon skulle wilja begagna inrättandet af dylika skolor der såsom agitationsmedel för de läror, som förneka bibeltron, upplösa begreppet om Guds straffande rättfärdighet och dermed förstöra grundwalen för all sund sedelära! Olyckligt vårt folk om den tron skulle blifwa rådanade, att det icke ofwanom naturlagarne gifwes en personlig Gud, som just regerar **genom** naturlagarne och just genom naturlagarne straffar synden! Olyckligt vårt fädernesland den stund då våra skolor skulle blifwa ett medel att **upplösa** kristen tro och kristlig sedelära! Må derföre vårt Swenska folk med öppet öga följa rörelsen! Ännu en gång: måtte den spåda plantan, inslyttad från vårt broderland, icke wisna i Swerige genom splitets, lättsinnets och gudlöshetens kalla ande! — Det är wisserligen icke så, som man i Danmark uppfattat saken. Grundtwig själf, med alla sina egna meningar för öfrigt, har dock aldrig gjort sig skyldig till dylika misstankar. Och Löjtnant Nielsen stref till oß, långt innan wi ännu besökt Hindholm, — just med afseende på dylika åsigter och sträfswanden — bland annat följande temligen bestämda ord: „att folkhögskolorna skulle begagnas att motarbota religionen, uppenbarelsen, kortligen allt det, som är folket mest heligt, är ytterlig galenskap (topmaalt Galenskap). Man måste nödwändigt — säger han — nndwika sådant i Sverige; och ledes rörelsen så, wäntar jag icke, att den bär någon frukt, hwarken för Nor-

den eller för friheten i dessa länder". (Så långt ur Hr Nielsens bref.)

Vi vilja dock här genast förklara, att vi tänka oss en glad, kraftig och hoppfull kristendom meddelad i den Svensska folkhögskolan, utan dystert hufvudhängeri och utan **onödigt** dogmväsen, men deremot med flitigt bruk af **sjelfwa bibeln**, liksom i Hindholms skola. **Detta anse wi för skolans högsta mål**, och wid dess sida ställa wi **fosterlands kärlek, kärleken till vårt nordiska folk**, parat med **helsa och mankraft**, — alltid i förening med trohet mot den öfverhet, som är, ty hon är af Gud. Det är ock Gud, som skänker ett folk **alltmera frihet**, — nemligen just i mån af dess trohet och gudsfuktan (Ef. 1: 27). — För att vinna så mycket säkrare hvad vi sälunda sätta såsom skolans högsta mål, anse wi fortfarande, att dessa skolor alltid böra hafwa sin plats på den stilla landsbyggen och ingalunda i de stora städerna.

Vi tro vidare, att återbruket, yrkena och näringarna fordra lika goda hufvud och hjertan, som statens embeten och tjänster; att i följd häraf **läraryn** i folkhögskolan måste hafwa på en gång utmärkta kunskaper, hwar i sitt fack, samt utmärkta kvalifikationer i öfrigt. För att erhålla sådana lärare, fordras motsvarande löner, ökade i mån af tjänstetid och förtroende, samt, efter 20 års trogen tjänst, minst halfwa lönen i pension.

Swad **metoden** angår, tro wi, att man icke bör utsluta all minnesöfning, **all utläsning** från folkhögskolan; tvärtom: wi tro, att man bör uppmuntra ynglingarne här till. Annu mindre från sockens skolan. När är väl minnet starkast och derigenom mest lämpadt att emottaga allt innehåll? Männe icke just i barndomen och ungdomen? följom då denna naturens egen anvisning, men misshandlom blott icke barnens minne genom **orimlig** utläsning och genom **olämpliga** minnesfäker! Minnet skall icke göras till en sträp-kammare; det skall fastmer likna en dyrbar och stark kassaskåp för ädlasta metall. Gerna må man derföre lära barnet namnen på de viktigaste naturprodukter (mineralier, växter och djur); ett vilkor är blott, att barnet får först med sina ögon

åskåda dem: det blir då en fär lek att lära namnen utantill. Gerna må barnen lära gloxor, men helst af lefwande språk och **höra** dem ur lärarnes mun under lefwande föredrag, (ej slå upp dem oupphörligen i lexika och grammatik); gerna lära sig korta historiska sammandrag för redig öfverligt af händelserna, men först efter intressanta och lifwande föredrag af läraren; gerna geografiska namn, men först sedan hwarje ort blifwit uppfökt och utwisad på karta o. s. w.

Vi skilja oss för öfrigt icke mycket från de **Grundtwigska idéerna** i afseende på metoden, **isynnerhet sådana den blifwit modifierad på Hindholm**. Lif först, sedan kunskaper! — detta är den rätta ordningen, äfwen i vår tanke.

En annan stor grundsats, hvarför wi såsom skollärare många år ifrån, våga wi här påpeka att, wid stiftandet af folkhögskolor i Sverige, tidigt ihågkomma och afse; wi mena: **walfrihet af läroämnen**, icke blott för **läraryn**, utan äfwen för **lärjungarne**, på grund af anlag och fallenhet, framtida yrke, helsa o. s. w., nemligen i den mån tillgångarne framdeles medgifwa upptagandet af allt flera läroämnen.

Man har från Stockholm föreslagit, att benämna de nya skolorna „bondehögskolor". Vi älska mera det ursprungliga namnet **folkhögskolor**. Sedan den gamla flentrianen börjat brytas och öfvergifwas, och yrkena mer och mer söka att grunda sin utveckling på vetenskaperna och de sköna konsterna, tro wi, att icke blott hemmanssegarens söner, utan äfwen medelklassens och (medelst friplatser) äfwen den fattige torparens barn komma att söka inträde i dessa skolor, i den mån de hinna utveckla sig och vinna förtroende. De blifwa då — **Svenska folkets skolor**.

Men wi stanna här, för denna gång, med våra jemförelser och förslag, och fråga blott: Wore det icke godt, om wi kunde få sådana skolor äfwen här i Sverige? Wore det icke godt, om vårt Svenska folk på sådant sätt kunde slippa att skicka sina barn till stads skolorna, för att der emottaga en bildning af helt annat slag, än den de, med afseende på deras framtid, behöfwa och åstunda? Och sedan — om efter Grundtwigs uppmaning, det danska folket känd be-

hofwet af folkhögskolor i allt högre mån, sedan det redan för tjugo år sedan erhöi en fri statsförfattning, borde icke ett sådant behof äfwen börja att göra sig kännbart hos oss, sedan omstöder äfwen vi lyckats erhålla en sådan fri författning? Eller, om vårt folk ännu icke känner det, skulle det förtyckas, att äfwen i vårt fädernesland någon börjar väcka folket till uppmärksamhet härpå? Huru viktigt är det icke, att höga och ädla tänkesätt wafna och alltmer utvecklas hos vårt Swenska folk, som nu också är kalladt att, mera än någonstän förr, deltaga i alla de viktigaste wärf, icke blott i dem, som röra kommunen, utan äfwen i sådana, som röra staten, hela det älskade fäderneslandet! Wi inse emellertid, att många inwändningar komma att göras. — Wi wilja upptaga några sådana, som wid första påseendet synas hafwa mesta skäl för sig:

1. Mången ärlig och hederlig bonde uppträder bland motståndarna, emedan han fruktar, att dylika högre skolor möjligen skola skada hans barn och göra dem **högfärdiga** och dermed odugliga för deras föräldrars yrken. Barnen, menar han, skola kanhända — i likhet med de allmogens söner, som stundom studerat wid elementarsskolorna — när de återkomma hem, blygas för det landliga arbetet och nu heldre wilja uppträda såsom herrar. Skulle sådana skolor öppnas äfwen för bondens döttrar, så fruktar han, att klädseln sedermera blir dem angelägnare att sköta, än spinnrocken och löket, för att icke tala om spaden och grepen. — Häruppå swara wi, hwad wi redan skrifwit till kommunerna, att **desa** nu ifrågawarande skolor äro **arbetets ära**. Hwad högfärdens beträffar, går den, tyvärr, allaredan med stormsteg fram i vårt land; men desa skolors mål är bland annat just att stäfsja den dumma högfärdens och lära ungdomen att främst är den, som sjelf bäst både **förstår**, **will** och **kan** sköta sitt eget yrke. — Låtom oss för öfrigt icke glömma, att såwäl landbrukarens som yrkesmannens hela arbetsmetod och hushållning snart ganska wäsendtligen komma att ändras och omgestaltas genom den nya tidens uppfinningar och upptäckter (i fysik, kemi, teknologi, sköjd o. s. w.). Den man och den qwinna är då lyckligast, som först inhemtat och först kan tillämpa det nya och bättre.

2. Mången fader och moder börjar frukta för de många nya skolorna. Här gifwas skolor, särskildt nämna wi tillämpningskolor, dit fromma föräldrar icke wäga sända sina barn, i anseende till derwarande förhållanden, hwarom ryktet förtäljer. — Wi böja oss ödmjukt för detta skäl. Det har också redan blifwit föreslaget för kommunerna att förlägga folkhögskolorna på landet. Om nu derjemte lefwande kristendom utgör det viktigaste läroämnet; om, wid wal af föreståndare för skolan, högsta afseende fästes på fromhet och sann gudsfrukta; om jury wäljes af lärjungarne, såsom på Hindholm, för ordningens upprätthållande o. s. w. männne ej föräldrarne i allt detta skulle finna en borgen för skolans moraliska inslytande på ungdomen?

3. Man inwänder, att sådana skolor äro **för dyra**, särdeles under närwarande swåra tider och penningebetryck. — Utan twifwel ett viktigt inkast — för många kanste det allra viktigaste, om wi få tro de kommunernas skrifwelser som redan inkommit. — Men må dock vårt Swenska folk **tänka** twenne gånger, innan man alldeles stöter ifrån sig hwad nu ifrågasättes. Wåra skolinspektörer hafwa tillträtt staten, att indraga de flesta, om ej alla, högre folkskolor. De äro inalles, tro wi, femton. Utan twifwel indrages då äfwen statsanslaget. Om nu dertill Landstinget, på grund af kommunernas swar, stjuter frågan ifrån sig; — wi fråga då: är dermed målet vunnet? Ja, utan twifwel deras, som helst se, att Swenska folket stannar på sin nuwarande ståndpunkt i skolfrågan. Men för oss, som älska frihet och fosterland och icke wilja stanna wid det närwarande — för oss behöfwes dock ännu icke allt i frågan wara förloradt. Det kan hända, att en mild försyn wille bringa saken ända derhän, just på det Swenska folket måtte komma i tillfälle att sjelft omstöder, liksom det Danska, **stifta sina egna högskolor**, med egen styrelse och wård, oberoende af alla för skolan främmande myndigheters inslytande och maktspråk.

Saken går och fram i vårt land, såwidt wi förstå, **enast** på följande sätt:

1. Man begynne **anspråkslöft**, t. ex. såsom i Wallenstilde. — Swar äro alltså de unge, gudfruktige, energiske, sjelf-

uppförande wetenfkapfsmän och teknologer, fom likt teologie kandidaten Erier börja med att hyra fig in i en bondgård och ändöja fig allraförft blott med ett par lärjungar?

2. Eller man begynte fäfom på Hindholm. — Hwar är då den förnögne fofterlandfsmän, fom lik, Hr Stephansen, fjelf inköper lokal och der organiferar en högfkola; derefter inbjudande folket, att genom aktietekning fjelft omfider löfa till fig fkolan?

3. Låtom of hålla folkmöten, inbjudande omfäntfamma förälbrar att derwid tillfädeskomma för öfwerläggningar i frågan. Förefändaren för Hindholms fkola, Löjtnant Nielsen, fom brinner warnt för denna fak, har lofwat att — fanfte wid midfommarftiden d. ä. — derwid närwara, för upplyfningars meddelande. Framläggom wid deffa möten liftor till aktietekning, fannt ferskilba liftor till anteckning för gäfwor, ferskildt för beredande af friplatfer för mera begäfwade, men ombedlade barn, Låtom of icke glömma derwid offentligen tillkännagifwa, att aktieegarne i Hindholm uppbära årligen fyra procent för fina inbetalta aktier.

4. Wi böra flutligen tillägga, (under åberopande af cirkuläret till kommunerna), att wi från förefändaren för det teknologifka inffitutet i Stockholm, Profeffor Styffe, erhållit den förklaring, att blifwande lärare, fom genomgått lärowerket derftädes, kunna erhållas för en årlig lön af 1200 a 1500 Rdr Rmt. Han tillfyrker, att läraren bdr antagas med 6 månaders ömfefldig uppfägning; fä är of förhållandet både i den Chalmerska flöjdfkolan och i Stockholms flöjdfkola. Lönen bdr dock, fäger han, ökas hwart femte år, — omfider till 2500 Rdr. För fädanf pris anfer han, att **goda lärare** antagligen kunna winnas.

Så hafwa wi tänkt of både början och fortfättningen af denna wigfiga fak. Den af landftinget tillfatta komiten förbehåller fig emellertid fäwål att ändra, fom of att widare utweckla hwad här ofwan blifwit yttardt af en enffild ledamot.

Winklöf, i April 1868.

**Distribueras genom Littorinska
bokhandeln.**

Pris 25 öre.